KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 24.8.2020 r.
COM(2020) 464 final

2020/0217 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

udzielająca Malcie tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia Rady (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Rozporządzenie Rady 2020/672 („rozporządzenie w sprawie SURE”) określa ramy prawne udzielania pomocy finansowej Unii państwom członkowskim, które w wyniku pandemii COVID-19 doświadczają poważnych zakłóceń gospodarczych lub są nimi istotnie zagrożone. Wsparcie w ramach SURE służy finansowaniu przede wszystkim mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy lub podobnych środków służących ochronie pracowników i osób samozatrudnionych, a tym samym zmniejszeniu skali bezrobocia i utraty dochodów, a dodatkowo także finansowaniu niektórych środków ochrony zdrowia, w szczególności w miejscu pracy.

W dniu 7 sierpnia 2020 r. Malta zwróciła się z wnioskiem o pomoc finansową Unii na podstawie rozporządzenia w sprawie SURE. Zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie SURE Komisja skonsultowała się z władzami maltańskimi w celu zweryfikowania nagłego i znacznego wzrostu faktycznych i planowanych wydatków związanych bezpośrednio ze środkami spowodowanymi pandemią COVID-19 i dotyczącymi dodatku do wynagrodzenia, renty inwalidzkiej, świadczenia rodzicielskiego oraz świadczenia medycznego. Dotyczy to w szczególności:

a) dodatku do wynagrodzenia w związku z COVID-19 obejmującego pracowników i osoby samozatrudnione, którego celem jest ograniczenie zakłóceń wywołanych przez pandemię. Osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy w sektorach najbardziej dotkniętych przez kryzys, wymienionych w załączniku A (np. w sektorze hotelarsko-gastronomicznym), kwalifikują się do otrzymania dopłaty do wynagrodzenia w wysokości 800 EUR miesięcznie. Osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy w sektorach w mniejszym stopniu dotkniętych przez kryzys, wymienionych w załączniku B, mogą otrzymać 160 EUR miesięcznie. W lipcu 2020 r. mechanizm przedłużono do września 2020 r. oraz dokonano przeglądu wykazu sektorów zamieszczonych w obu załącznikach. Sektory, które wcześniej były objęte wsparciem w ramach mechanizmu, ale których nie uwzględniono w zaktualizowanym załączniku A lub załączniku B, otrzymają wsparcie w postaci dodatku do wynagrodzenia osób zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy w wysokości 600 EUR miesięcznie;

b) renty inwalidzkiej w związku z COVID-19 umożliwiającej osobom niepełnosprawnym pracującym w sektorze prywatnym pozostanie w domu ze względów zdrowotnych i dotyczących bezpieczeństwa, przy zachowaniu umowy z pracodawcą. Renta ta wynosi 166,15 EUR tygodniowo w przypadku zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy;

c) mechanizmu świadczeń rodzicielskich w związku z COVID-19, w ramach którego świadczenia otrzymują rodzice pracujący w sektorze prywatnym, którzy muszą zostać w domu, aby zająć się dziećmi w wieku szkolnym. Świadczenie przysługuje pod warunkiem, że matka lub ojciec nie jest w stanie wykonywać swoich obowiązków za pośrednictwem telepracy. Osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy kwalifikują się do otrzymania cotygodniowej płatności bezpośredniej w wysokości 166,15 EUR;

d) środka dotyczącego świadczenia medycznego w związku z COVID-19, od dnia 27 marca 2020 r., dla osób zatrudnionych w sektorze prywatnym, które nie mogły udać

się do pracy, ponieważ nakazano im pozostanie w domu. Do otrzymania świadczenia kwalifikują się osoby, które nie mogą pracować z domu i podczas nieobecności w pracy nie otrzymują wynagrodzenia od pracodawcy. Kwalifikujące się osoby otrzymują cotygodniową płatność bezpośrednią w wysokości 166,15 EUR.

Malta przekazała Komisji stosowne informacje.

Uwzględniając dostępne dowody, Komisja zwraca się do Rady z wnioskiem o przyjęcie decyzji wykonawczej o udzieleniu Malcie pomocy finansowej na podstawie rozporządzenia w sprawie SURE w celu wsparcia powyższych środków.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Niniejszy wniosek jest w pełni zgodny z rozporządzeniem Rady 2020/672, na podstawie którego jest przedkładany.

Niniejszy wniosek stanowi uzupełnienie innego instrumentu prawnego Unii przewidującego udzielenie wsparcia państwom członkowskim w sytuacjach nadzwyczajnych, a mianowicie rozporządzenia Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiającego Fundusz Solidarności Unii Europejskiej („rozporządzenie (WE) nr 2012/2002"). W dniu 30 marca przyjęto rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/461, które zmienia powyższy instrument w celu rozszerzenia jego zakresu w sposób, który uwzględnia poważne sytuacje kryzysowe dotyczące zdrowia publicznego, oraz określa konkretne działania kwalifikujące się do finansowania.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Wniosek jest jednym z licznych środków opracowanych w odpowiedzi na obecną pandemię COVID-19, takich jak inicjatywa inwestycyjna w odpowiedzi na koronawirusa, i stanowi uzupełnienie innych instrumentów wspierających zatrudnienie, takich jak Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) / InvestEU. Wykorzystując operacje zaciągania i udzielania pożyczek jako wsparcie państw członkowskich w konkretnym przypadku pandemii COVID-19, wniosek ten jest wykorzystywany przez państwa członkowskie na drugiej linii obrony, na potrzeby finansowania mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnych rozwiązań, co może pomóc w ochronie miejsc pracy, a tym samym pracowników i osób samozatrudnionych, przed ryzykiem bezrobocia.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawą prawną niniejszego instrumentu jest rozporządzenie Rady 2020/672.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Niniejszy wniosek jest odpowiedzią na wniosek państwa członkowskiego i stanowi wyraz europejskiej solidarności poprzez udzielenie pomocy finansowej Unii w formie tymczasowych pożyczek na rzecz państwa członkowskiego dotkniętego pandemią COVID-19. Taka pomoc finansowa pozwala sprostać – na drugiej linii obrony – zwiększonym wydatkom publicznym rządu, w sposób tymczasowy i w odniesieniu do mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnych rozwiązań. Pomoże ona państwom członkowskim w ochronie miejsc pracy, a tym samym w ograniczeniu narażenia pracowników i osób samozatrudnionych na ryzyko bezrobocia i utraty dochodów.

Wsparcie takie pomoże ludności cierpiącej z powodu kryzysu oraz przyczyni się do ograniczenia bezpośrednich skutków społecznych i gospodarczych spowodowanych obecnym kryzysem związanym z COVID-19.

- **Proporcjonalność**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności. Nie wykracza on poza to, co jest konieczne, by osiągnąć cele instrumentu.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Ze względu na pilną potrzebę przygotowania wniosku w celu jego szybkiego przyjęcia przez Radę nie można było przeprowadzić konsultacji z zainteresowanymi stronami.

- **Ocena skutków**

Z uwagi na pilny charakter wniosku nie przeprowadzono oceny skutków.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Komisja powinna mieć możliwość zaciągania pożyczek na rynkach finansowych w celu udzielenia pożyczek państwom członkowskim wnioskującym o pomoc finansową w ramach instrumentu SURE.

Oprócz gwarancji udzielanych przez państwa członkowskie przewidziano także inne zabezpieczenia na potrzeby zapewnienia stabilności finansowej systemu:

- rygorystyczne i zachowawcze podejście do zarządzania finansowego;
- stworzenie portfela pożyczek, co ogranicza w przypadku poszczególnych państw członkowskich ryzyko koncentracji, roczną ekspozycję i nadmierną ekspozycję, zapewniając jednocześnie przyznanie wystarczających zasobów państwom najbardziej potrzebującym; oraz
- możliwość rolowania długu.

2020/0217 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

udzielająca Malcie tymczasowego wsparcia na podstawie rozporządzenia Rady (UE) 2020/672 w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

Uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2020/672 z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE), jaka wystąpiła w związku z pandemią COVID-19[1], w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W dniu 7 sierpnia 2020 r. Malta zwróciła się do Unii o pomoc finansową w celu uzupełnienia krajowych działań na rzecz złagodzenia wpływu pandemii COVID-19 i jej społeczno-gospodarczych skutków dla pracowników.

(2) Oczekuje się, że pandemia COVID-19 oraz nadzwyczajne środki wdrożone przez Maltę, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się oraz złagodzić jej skutki społeczno-gospodarcze i zdrowotne, będą miały ogromny wpływ na finanse publiczne. Zgodnie z prognozą Komisji z wiosny 2020 r. oczekuje się, że na koniec 2020 r. deficyt oraz dług brutto sektora instytucji rządowych i samorządowych na Malcie wyniosą odpowiednio 6,7 % i 50,7 % produktu krajowego brutto (PKB). Jak wynika ze śródokresowej prognozy Komisji z lata 2020 r., przewiduje się, że PKB Malty zmniejszy się o 6,0 % w 2020 r.

(3) Pandemia COVID-19 wyłączyła znaczną część ludności Malty z aktywności zawodowej. Sytuacja ta doprowadziła do nagłego i znacznego wzrostu wydatków publicznych Malty w związku ze środkiem dotyczącym dodatku do wynagrodzenia, środkiem dotyczącym renty inwalidzkiej, środkiem dotyczącym świadczenia rodzicielskiego oraz wsparciem środków z zakresu zdrowia publicznego dotyczących świadczenia medycznego, które to środki przedstawiono w motywach 4–7.

(4) Na mocy maltańskiej ustawy o przedsiębiorstwach (rozdział 463 zbioru ustaw Malty) oraz obwieszczenia rządowego nr 389 z dnia 13 kwietnia 2020 r., o których mowa we wniosku Malty z dnia 7 sierpnia 2020 r., wprowadzono dodatek do wynagrodzenia w związku z COVID-19 obejmujący pracowników i osoby samozatrudnione, którego celem jest ograniczenie zakłóceń wywołanych przez pandemię. Osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy w sektorach najbardziej dotkniętych przez kryzys, wymienionych w załączniku A (np. w sektorze hotelarsko-gastronomicznym), kwalifikują się do otrzymania dopłaty do wynagrodzenia w wysokości 800 EUR

[1] Dz.U. L 159 z 20.5.2020, s. 1.

miesięcznie. Osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy w sektorach w mniejszym stopniu dotkniętych przez kryzys, wymienionych w załączniku B, mogą otrzymać 160 EUR miesięcznie. W lipcu 2020 r. mechanizm przedłużono do września 2020 r. oraz dokonano przeglądu wykazu sektorów zamieszczonych w obu załącznikach. Sektory, które wcześniej były objęte wsparciem w ramach mechanizmu, ale których nie uwzględniono w zaktualizowanym załączniku A lub załączniku B, otrzymają wsparcie w postaci dodatku do wynagrodzenia osób zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy w wysokości 600 EUR miesięcznie.

(5) Obwieszczeniem rządowym nr 331 z dnia 25 marca 2020 r., o którym mowa we wniosku Malty z dnia 7 sierpnia 2020 r., wprowadzono rentę inwalidzką w związku z COVID-19 umożliwiającą osobom niepełnosprawnym pracującym w sektorze prywatnym pozostanie w domu ze względów zdrowotnych i dotyczących bezpieczeństwa, przy zachowaniu umowy z pracodawcą. Renta ta wynosi 166,15 EUR tygodniowo w przypadku zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy.

(6) Obwieszczeniem rządowym nr 330 z dnia 25 marca 2020 r., o którym mowa we wniosku Malty z dnia 7 sierpnia 2020 r., wprowadzono mechanizm świadczeń rodzicielskich w związku z COVID-19, w ramach którego świadczenia otrzymują rodzice pracujący w sektorze prywatnym, którzy muszą zostać w domu, aby zająć się dziećmi w wieku szkolnym. Świadczenie przysługuje pod warunkiem, że matka lub ojciec nie jest w stanie wykonywać swoich obowiązków za pośrednictwem telepracy. Osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy kwalifikują się do otrzymania cotygodniowej płatności bezpośredniej w wysokości 166,15 EUR.

(7) Ponadto obwieszczeniem rządowym nr 353 z dnia 30 marca 2020 r., o którym mowa we wniosku Malty z dnia 7 sierpnia 2020 r., wprowadzono od dnia 27 marca 2020 r. środek dotyczący świadczenia medycznego w związku z COVID-19 dla osób zatrudnionych w sektorze prywatnym, które nie mogły udać się do pracy, ponieważ nakazano im pozostanie w domu. Do otrzymania świadczenia kwalifikują się osoby, które nie mogą pracować z domu i podczas nieobecności w pracy nie otrzymują wynagrodzenia od pracodawcy. Kwalifikujące się osoby otrzymują cotygodniową płatność bezpośrednią w wysokości 166,15 EUR.

(8) Malta spełnia warunki dotyczące zwrócenia się z wnioskiem o pomoc finansową, które określono w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/672. Malta przedstawiła Komisji odpowiednie dowody potwierdzające, że faktyczne i planowane wydatki publiczne wzrosły o 243 632 000 EUR od dnia 1 lutego 2020 r. w związku ze zwiększoną kwotą bezpośrednio wynikającą z dodatku do wynagrodzenia w związku z COVID-19, renty inwalidzkiej w związku z COVID-19 oraz świadczenia rodzicielskiego w związku z COVID-19. Stanowi to nagły i znaczny wzrost, ponieważ nowe środki obejmują znaczną część przedsiębiorstw i ludności aktywnej zawodowo na Malcie.

(9) Komisja skonsultowała się z Maltą oraz zweryfikowała nagły i znaczny wzrost faktycznych i planowanych wydatków publicznych związanych bezpośrednio z mechanizmami zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz podobnymi środkami, a także z korzystaniem ze środków ochrony zdrowia związanych z pandemią COVID-19, o których mowa we wniosku z dnia 7 sierpnia 2020 r., zgodnie z art. 6 rozporządzenia (UE) 2020/672.

(10) Należy zatem udzielić pomocy finansowej, aby pomóc Malcie w przezwyciężeniu skutków społeczno-gospodarczych poważnych zakłóceń gospodarczych spowodowanych przez pandemię COVID-19.

(11) Niniejsza decyzja powinna pozostawać bez uszczerbku dla wyniku jakichkolwiek procedur dotyczących zakłóceń funkcjonowania rynku wewnętrznego, które mogą zostać podjęte, w szczególności na mocy art. 107 i 108 TFUE. Niniejsza decyzja nie uchyla obowiązku powiadomienia Komisji przez państwo członkowskie, na mocy art. 108 TFUE, o przypadkach potencjalnej pomocy państwa.

(12) Malta powinna regularnie przedstawiać Komisji informacje dotyczące realizacji planowanych wydatków publicznych, aby umożliwić Komisji ocenę stopnia realizacji tych wydatków przez Maltę.

(13) Decyzję o udzieleniu pomocy finansowej podjęto, uwzględniając istniejące i przewidywane potrzeby Malty, a także już przedłożone lub planowane wnioski pozostałych państw członkowskich o pomoc finansową na mocy rozporządzenia (UE) 2020/672, z uwzględnieniem zasad równego traktowania, solidarności, proporcjonalności i przejrzystości,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Malta spełnia warunki określone w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/672.

Artykuł 2

1. Unia udziela Malcie pożyczki do maksymalnej wysokości 243 632 000 EUR. Maksymalny średni okres wymagalności pożyczki wynosi 15 lat.

2. Okres dostępności pomocy finansowej udzielonej na mocy niniejszej decyzji wynosi 18 miesięcy począwszy od pierwszego dnia po wejściu w życie niniejszej decyzji.

3. Pomoc finansowa Unii jest udostępniana Malcie przez Komisję w maksymalnie ośmiu ratach. Rata może zostać wypłacona w jednej transzy lub w kilku transzach. Okresy wymagalności transz w ramach pierwszej raty mogą być dłuższe niż maksymalny średni okres wymagalności, o którym mowa w ust. 1. W takich przypadkach okresy wymagalności kolejnych transz są ustalane tak, aby po wypłacie wszystkich rat osiągnięto zgodność z maksymalnym średnim okresem wymagalności, o którym mowa w ust. 1.

4. Warunkiem uruchomienia pierwszej raty jest wejście w życie umowy pożyczki, o której mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/672.

5. Malta pokrywa koszty finansowania poniesione przez Unię, o których mowa w art. 4 rozporządzenia (UE) 2020/672, w odniesieniu do każdej raty, powiększone o wszelkie opłaty, koszty i wydatki poniesione przez Unię, które wynikają z rodzaju finansowania.

6. Komisja decyduje o wysokości oraz o uruchomieniu rat, a także o wysokości transz.

Artykuł 3

Malta może finansować następujące środki:

a) dodatek do wynagrodzenia w związku z COVID-19 przewidziany w maltańskiej ustawie o przedsiębiorstwach (rozdział 463 zbioru ustaw Malty) oraz obwieszczeniu rządowym nr 389 z dnia 13 kwietnia 2020 r.;

b) rentę inwalidzką w związku z COVID-19 przewidzianą w obwieszczeniu rządowym nr 331 z dnia 25 marca 2020 r.;

c) świadczenie rodzicielskie w związku z COVID-19 przewidziane w obwieszczeniu rządowym nr 330 z dnia 25 marca 2020 r.;

d) świadczenie medyczne w związku z COVID-19 przewidziane w obwieszczeniu rządowym nr 353 z dnia 30 marca 2020 r.

Artykuł 4

Malta przekazuje Komisji do dnia [*DATA: 6 miesięcy po opublikowaniu niniejszej decyzji*] r., a następnie co 6 miesięcy, informacje dotyczące realizacji planowanych wydatków publicznych do czasu całkowitego zrealizowania tych wydatków.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Malty.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja jest publikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący